

Сабадирьова А. Л.

к.е.н., доцент

Шинкаренко В. М.

к.ф.-м.н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ОЦІНЮВАННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто концептуальні ідеї відносно побудови механізмів оцінювання капіталізації потенціалу підприємства з метою збільшення розміру власних коштів.

З авторської точки зору механізми оцінювання капіталізації потенціалу підприємства визначають внутрішній устрій певної системи процесів і слугують для перетворення руху в системі. В свою чергу, капіталізація потенціалу підприємства становить процес ідентифікації, перетворення спектру стратегічних можливостей і залучених активів підприємства в капітал, чи у вартість, здатну приносити нову вартість [1]. А потенціал підприємства представляється, як система процесів на підставі системного і процесного підходу і з точки зору, що «процесний підхід фокусує увагу на дослідженні взаємозалежних функцій управління системою [2, с. 52] і є принциповим елементом оцінювання капіталізації потенціалу підприємства.

Оцінювання включає процеси, що змінюють один одного на п'яти етапах: 1) фундаментальний (становлення концепції); 2) методологічний (формування принципів, підходів та методів оцінювання); 3) діагностичний (технологічного оцінювання); 4) компаративного аналізу (оцінювання взаємовпливу); 5) інтегруючий (узагальнення результатів та їх інтерпретація).

Процеси оцінювання капіталізації потенціалу підприємства забезпечують програмно-цільовий механізм, оціночний механізм, організаційно-методичний механізм, дослідницький механізм і механізм моделювання.

Програмно-цільовий механізм перетворює рух потенціалу підприємства з точок зору: зародження ідеї та визначення цілей щодо приєднання його вартості до капіталу підприємства в стратегії розвитку; стратегічного плану розвитку потенціалу; програми розвитку потенціалу підприємства. Програмно-цільовий механізм капіталізації потенціалу підприємства надає можливість визначити програму розвитку на основі рішення задачі за допомогою лінійної економічної моделі та критерію максимальний прибуток [3].

Оціночний механізм перетворює рух потенціалу підприємства з точки зору оцінювання впливу факторів підвищення ефективності на показники капіталізації потенціалу і використовує такі алгоритми: оцінювання структури потенціалу; оцінювання вартості потенціалу; планування і нормування рівня потенціалу; оцінювання капіталізації потенціалу; оцінювання впливу факторів економічної ефективності. Оціночний механізм надає можливість використати певні програмні інсталяції (процес встановлення програмного забезпечення на комп'ютер користувача) в оцінюванні капіталізації потенціалу підприємства.

Організаційно-методичний механізм перетворює рух потенціалу підприємства з організаційної і методичної точок зору; служить для визначення корпоративного портфелю і типу організаційної структури потенціалу на основі портфельно-орієнтованого підходу [4]; дає можливість визначити оптимальну структуру видів потенціалу за умовою, що процес капіталізації має обмеження, які викликані обмеженістю ресурсів. Математично обмеження виражаються у виді системи рівнянь і нерівностей в задачі, що зв'язують змінні величини, які описують стан цієї системи. Задача математичного програмування структури потенціалу в цілях стратегічного управління має різні рішення.

Дослідницький механізм перетворює рух потенціалу підприємства з точки зору ймовірності досягнення стратегії потенціалу і можливості урахувати зміни та відхилення в процесі стратегічного управління і включає елементи, що висвітлюються у блок-схемі економічного діагностування [5, с. 108], а саме: а) попередньої діагностики або експрес-діагностики; б) діагностики з оцінкою фінансової діяльності та ділової активності; в) комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності. Дослідницький механізм капіталізації потенціалу підприємства дозволяє використовувати метод прогнозування для мінімізації невизначеності, передбачення вартості потенціалу та пошуку рішень в процесі стратегічного управління. Прогнозні сценарії оцінюють вплив капіталізації на перспективи розвитку потенціалу підприємства.

Механізм моделювання перетворює рух потенціалу підприємства з точки зору узагальнення результатів та їх інтерпретації в комплексній моделі оцінки капіталізації потенціалу. У комплексній моделі виконується оптимальний розподіл сукупного потенціалу, сценарне прогнозування потенціалу, оптимізація структури видів потенціалу і надається програмне забезпечення в оцінюванні капіталізації потенціалу.

Розвиток механізмів оцінювання капіталізації потенціалу підприємства – це природний процес, який відбувається в стратегічному управлінні та спрямований на перетворення руху потенціалу в системі процесів з метою збільшення розміру власних коштів.

Література

1. Сталінська О. В. Стратегія капіталізації потенціалу підприємства [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://jvestnik-c.donnu.edu.ua/article/view/594/611>
2. Репіна І. М. Активи підприємства: таксономія, діагностика та управління / Інна Миколаївна Репіна. – Київ: КНЕУ, 2012. – 274 с. – С. 52.
3. Сабадирьова А. Л. Шинкаренко В. М. Програма розвитку потенціалу підприємства неоекономіки [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/6770/1/Sabadyreva.pdf>
4. Сабадырєва А. Л. Портфельно-ориентированный подход в стратегии потенциала предприятия [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.problecon.com/pdf/2015/4_0/222_227.pdf
5. Ковалев А. И. Управление реструктуризацией предприятия/ Анатолий Иванович Ковалев. – Киев: АВРИО, 2006. – 368 с. – С. 161.